Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. C. Roşca)
Dosarul nr. 2r-1235/23 (2-22071468-02-25r-04042023)

D E C I Z I E

05 iunie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Anton Marina

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, în cauza civilă, la cererea depusă de către ***** împotriva lui ***** și executorului judecătoresc Jidovanu Dorin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,

Audiind raportul judecătorului Sîrbu Victoria, în baza materialelor cauzei civile și a argumentelor recursului, Colegiul Civil

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 20 mai 2023 ***** a depus o contestație în judecată împotriva lui ***** și executorului judecătoresc Jidovanu Dorin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

În motivarea cererii a indicat că, la data 02 iunie 2015 Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a emis hotărârea nr. 2-2287/2013, în temeiul căreia a fost dispusă încasarea în mod solidar de la *****, ***** în beneficiul lui ***** datoria în mărime de 3.000 euro, penalitatea în mărimea de 6.840 euro, dobânda de întârziere în mărime de 4.904,81 euro, în total suma de 14.744 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 19.210 lei. ***** era debitor gajist. În baza procedurii executorii, debitorul ***** a devenit debitorul unic care executa și achita în baza acestei proceduri, deoarece ***** nu dispune de surse financiare și nici imobile pentru a achita sumele datorate.

Relevă că, la data 21 martie 2018 în baza art. 62 alin. (2) Codul de executare, între creditorul ***** și debitorul ***** a fost încheiat procesul-verbal de conciliere, în conformitate cu care, ***** a recunoscut datoria restantă la acel moment în sumă de 14.407,80 euro, cu condiția că suma lunară achitată va fi nu mai puțin de 300 euro, fiecare rată va fi achitată până la data de 5 a fiecărei luni.

Menționează că, la data de 05 martie 2022, condițiile procesului-verbal au fost executate total în mărime de 14.407 euro, totodată menționează debitorul că inclusiv a fost achitat și onorariul executorului judecătoresc Dorin Jidovanu.

Indică că, creditorul *****, exprimându-și acordul cu procesul-verbal și cu graficul stabilit în acesta, a pierdut dreptul de solicitare a încasării dobânzilor, penalităților și altor sume în baza art. 24 al Codului de executare, prevederi care se răsfrâng numai asupra executării silite a documentului executoriu, care este emis în baza hotărârii instanței de judecată. Iar, potrivit alin.(3) al art.62 Cod de executare procedura de executare în baza titlului executoriu urma să înceteze la data semnării procesului-verbal de conciliere semnat la data de 21 martie 2018, corespunzător încasarea penalităților și dobânzilor încetau să fie calculate la această dată.

Consideră că, din momentul semnării procesului-verbal de conciliere din 21 martie 2018 și până la momentul executării 04 martie 2022, executarea obligației de achitare a avut loc fără întârzieri, concret în limitele graficului stabilit de ambele părți. Plângeri din partea creditorului privind termenii de achitare în această perioadă nu au parvenit. Faptul achitării se confirmă prin ordinele de încasare eliberate de instituțiile bancare.

Solicită debitorul *****, anularea încheierii de calculare și încasarea dobânzii, rezultat din întârzierea executării nr. 069-154-155R/22 din 22 aprilie 2022, emisă de executorul judecătoresc Jidovanu Dorin.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea formulată de către ***** împotriva lui ***** și executorul judecătoresc Jidovanu Dorin cu privire la contestarea încheierii nr. 069-154-155R/22 din 22 aprilie 2022 privind calcularea și încasarea dobânzii rezultat din întârzierea executării.

Solicitarea recurentului:

La data de 24 martie 2023 ***** a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii instanţei de fond.

La data de 04 aprilie 2023 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Dulghieru Dorin și Anton Marina.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a indicat că i-a fost îngrădit accesul liber la justiţie, deoarece instanţa de fond, examinînd cauza, în mod eronat a aplicat prevederile art. 269 alin (4) CPC, examinînd cauza fără citarea părţilor la proces, fiindu-i lipsit de posibilitatea de a fi prezent la şedinţele de judecată, să prezinte contraargumente şi probe, inclusiv asupra veridicităţii şi temeiniciei calculelor prezentate de executorul judecătoresc privind încasarea dobînzilor de întîrziere, inclusiv prezentarea unui raport de expertiză contabilă asupra temeiniciei calculelor efectuate de executorul judecătoresc.

Susține recurentul că, la examinarea cauzei, instanţa de fond în mod eronat a aplicat prevederile art. 942 alin (1) Cod Civil şi prevederile art. 15 din hotărîrea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 9 din 24.12.2010.

Relevă că, la suma de bază a obligaţiei de 3.000 euro, instanţa a aplicat deja penalitatea şi dobînda de întîrziere, care au fost deja achitate de debitor şi executorul judecătoresc nejustificat a mai aplicat repetat penalitatea şi dobînda de întîrziere, care a fost deja achitată. La fel, executorul judecătoresc nejustificat şi neîntemeiat a inclus în calculele prezentate şi sumele de bani incluse ca taxa de stat, onorariul executorului şi cheltuielile suportate la executare.

Indică că, în cazul de faţă, executorul judecătoresc nu poate îndeplini rolul creditorului la încasarea taxei de stat, a cheltuielilor de executare sau a onorariului executorului, deoarece aceste sume au fost achitate de debitor şi nu se supun dobînzilor şi penalităţilor.

La data de 02 mai 2023 ***** a depus referință asupra cererii de recurs depusă de către *****, iar la data de 13 mai 2023, executorul judecătoresc Jidovanu Dorin a depus referință pe marginea cererii de recurs, solicitând respingerea recursului, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023 a fost recepționată de către recurentul ***** la data de 10 martie 2023, fiind atacată în ordine de recurs la data de 24 martie 2023.

Respectiv, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de către *****, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul

şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Actele cauzei atestă că, la data la data de 20 mai 2022, ***** a depus prezenta cerere, prin care a solicitat anularea încheierii de calculare și încasarea dobânzii, rezultat din întârzierea executării nr. 069-154-155R/22 din 22 aprilie 2022, emisă de executorul judecătoresc Jidovanu Dorin.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea formulată de către ***** cu privire la contestarea încheierii nr. 069-154-155R/22 din 22 aprilie 2022 privind calcularea și încasarea dobânzii rezultat din întârzierea executării.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe ***** a contestat-o cu recurs, invocînd argumentele menționate supra.

Potrivit art. 36 alin. (4) Codul de executare, dacă, potrivit documentului executoriu, calitatea de debitor o au mai multe persoane, acestea achită solidar cheltuielile de executare.

La caz, Colegiul civil, verificând conținutul încheierii contestate, în raport cu materialele dosarului, argumentele invocate în recurs, conchide că, instanţa de fond, a omis la soluționarea prezentei contestații înștiințarea debitorului solidar *****, care în temeiul titlului executoriu nr. 2-2287/13 emis de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău la 02 iunie 2015, în conformitate cu care s-a hotărât încasarea în mod solidar de la ***** și ***** în limita bunului gajat, în beneficiul lui ***** datoria în mărime de 3.000 euro, penalitatea în mărime de 6.840 euro, dobânda de întârziere în mărime de 4.904,81 euro, în total suma de 14.744 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 19.210 lei.

Colegiul Civil a reținut că, instanța de fond a examinat cauza unipersonal, nu a dispus careva măsuri de transmitere a contestației debitorului solidar ***** pentru înștințarea acestuia, or, la materialele cauzei nu se regăsește atare înscris, deși ***** deține calitatea de debitor solidar de rînd cu *****, însă instanța de fond a ignorat aceste circumstanțe.

Corespunzător, Colegiul Civil va menționa la faptul că, în situația cînd se contestă încheierea executorului judecătoresc din 22.04.2022, prin care s-a dispus încasarea dobînzilor în ordinea art.24 CE în mărime de 8300 euro, rezultată dintr-o procedură de executare cu debitori solidari, ***** și *****, obligația ce rezultă din încheierea contestată din 22.04.2022 îl vizează și pe al doilea debitor, deși ultimul a fost lipsit de dreptul de a-și susține poziția în fața instanței.

Dealtfel, trebuie de menționat faptul că, deși doar părțile procedurii de executare, creditorul ***** și debitorul ***** au semnat procesul de verbal de conciliere din 21.03.2018 cu privire la condițiile executare, obligația de bază reflectată în conținutul acestui proces verbal îl vizează pe debitorul *****, pe cînd încheierea din 22.04.2022 cu privire la calcularea și încasarea dobînzii rezultate din întîrzierea executării în mărime de 8300 euro și 4837 lei și prevede obligații

accesorii la obligația de bază, îi vizează pe ambii debitori solidari ***** și *****.

Respectiv, neantrenarea în proces a debitorului solidar *****, în privința căruia s-a emis încheierea din 22.04.22 și, examinând contestația debitorului ***** privind contestarea încheierii executorului judecătoresc privind încasarea dobânzii de întârziere în lipsa debitorului solidar, riscă să conducă la încălcarea drepturilor debitorului solidar ***** în cadrul procedurii de executare a unei hotărîri judecătorești.

Conform prevederilor art. 185 alin.(1) lit. a) CPC, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluţionează problema intervenirii în proces a coreclamanţilor, copîrîţilor şi intervenienţilor.

Așa cum rezultă din încheierea primei instanțe, nu se regăsește ca participant la proces *****, care urmează a fi atras în proces, fiind astfel lipsit de posibilitatea de a participa la examinarea cauzei, de a prezenta probe și contraargumente împotriva contestației lui *****, prin aceasta încălcându-i-se astfel drepturile procedurale.

Concomitent, Colegiul Civil consideră că, la o nouă rejudecare a cauzei este absolut necesară atragerea/înștiințarea în proces a lui *****, de a-i oferi posibilitatea legală de a se expune pe marginea contestației, precum și asupra încheierii din 22.04.2022 cu privire la calcularea și încasarea dobînzii rezultate din întîrzierea executării în mărime de 8300 euro și 4837 lei, care îi este opozabilă.

În conformitate cu art. 26 alin.(4) CPC, egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Colegiul civil notează că instanța de recurs nu poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi în instanța de recurs nici nu pot fi înaintate noi pretenţii.

Or, actele de procedură privind pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare reprezintă mijloacele juridice specifice puse de legiuitor la dispoziţia instanţei de judecată.

Pornind de la faptul că în instanţa de recurs nu poate fi schimbată calitatea procedurală a părţilor, respectiv, nu poate fi soluţionată problema intervenirii în proces a altor persoane, se impune rejudecarea cauzei în prima instanţă. Or, încălcarea admisă de către primă instanță necesită a fi elucidată la rejudecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că prima instanţă a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, admițând erorile procedurale enunțate, care nu pot fi corectate de către instanţa de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei contestației, urmează să întreprindă, în corespundere cu prevederile art. 185 alin.(1) lit. a) CPC, măsuri în vederea atragerii în proces/ înștiințării a tuturor persoanelor a căror interese legitime se aduc atingere prin judecarea litigiului în speță, să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a executorului judecătoresc, cât şi a debitorilor și intervenientului accesoriu, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecinţă soluţia adoptată să fie certă şi coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei, probele administrate şi cercetate şi normele de drept material aplicabile raportului litigios

Reieșind din cele expuse, ținînd cont că concluzia instanței este nefondată şi contrară normelor de drept procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, în cauza civilă la cererea depusă de către ***** împotriva lui ***** și executorului judecătoresc Jidovanu Dorin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de către *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, în cauza civilă, la cererea depusă de către ***** împotriva lui ***** și executorului judecătoresc Jidovanu Dorin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Dulghieru Dorin

Anton
Marina